

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

15.7.2014

B8-0027/2014/rev.

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

Jaunimo užimtumas
(2014/2713(RSP))

Terry Reintke, Karima Delli, Monika Vana, Tamás Meszerics, Tatjana Ždanoka, Jean Lambert, Helga Trüpel, Ernest Urtasun, Jill Evans, Ska Keller, Jordi Sebastià, Bas Eickhout, Ernest Maragall
Verts/ALE frakcijos vardu

RE\1033883LT.doc

PE534.971v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

**Europos Parlamento rezoliucija dėl jaunimo užimtumo
(2014/2713(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos prioritetus, kuriuos 2014 m. birželio 27 d. paskelbė Europos Vadovų Taryba,
 - atsižvelgdamas į Tarybos 2013 m. vasario 28 d. pasiektą politinį susitarimą dėl Tarybos rekomendacijos dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo,
 - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2013 m. vasario 7 d. išvadas dėl Jaunimo užimtumo iniciatyvos,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 6 d. EP rezoliuciją dėl jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje skatinimo, stažuotojų, stažuočių ir praktikos padėties stiprinimo¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. sausio mėn. rezoliuciją dėl iniciatyvos „Jaunimo garantijos“²,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 12 d. Komisijos komunikatą „Jaunimo užimtumo iniciatyva“ (COM(2013) 0144),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 5 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos lygmens socialinių partnerių antro etapo konsultacijos dėl stažuočių kokybės sistemos (COM(2012) 0728),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi jaunimo nedarbas ES viršija 22 proc., o kai kuriose valstybėse narėse – 55 proc.; kadangi 13 proc. jaunesnių nei 25 metų amžiaus europiečių nei dirba, nei siekia išsilavinimo, nei dalyvauja mokymuose (angl. NEET), 12 proc. vaikų palieka mokyklą neįgiję vidurinio išsilavinimo ir per 10 proc. ES piliečių gyvena namų ūkiuose, kuriuose nė vienas narys neturi darbo; kadangi ši padėtis gali turėti rimtų socialinių pasekmių visuomenei ir atskiriems asmenims ir kadangi šios problemos kyla nuolat ir rizikuojama prarasti kartą;
- B. kadangi 2012 m. ES-28 29,7 proc. (15–29 metų amžiaus) jaunimo grėse skurdas arba socialinė atskirtis;
- C. kadangi daugiau nei pusė jaunų europiečių mano, kad jų šalyje jaunimas nustumtas į šoną ir atskirtas nuo ekonominio ir socialinio gyvenimo;
- D. kadangi 2012 m. 42 proc. jaunų ES darbuotojų dirbo pagal laikinas sutartis palyginti su

¹ OL C 351 E, 2011 12 2, p. 30.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0016.

13 proc. suaugusiųjų darbuotojų ir, žinodamas tai, vienas iš penkių jaunuolių baiminasi netekti darbo;

- E. kadangi šie jaunimo nedarbo, taip pat NEET jaunimo rodikliai daro poveikį žmogaus teisėms ir gali turėti su žmogaus tiesių pažeidimais susijusių pasekmių; kadangi norint ištaisyti šią padėtį būtina vadovautis teisėmis pagrįstu požiūriu;
- F. kadangi jau aišku, kad dabartinės kovos su krize priemonės, kuriomis siekiama mažinti viešąsias išlaidas krizės ištiktose šalyse, tiesiogiai neigiamai paveikė jaunimą, nes sumažintos lėšos švietimui, darbo vietų kūrimui ir paramos paslaugoms; kadangi dabartinė politika, daranti poveikį jaunimui, vystoma neįtraukiant tų, kuriems ji aktuali, ir ja suinteresuotų šalių;

Europos Vadovų Taryba

- 1. apgailestauja, kad 2014 m. birželio 27 d. paskelbti Europos Vadovų Tarybos prioritetai – ES ir naujosios Komisijos strateginė darbotvarkė – neapima tikslinių priemonių, kuriomis būtų skatinama kurti kokybiškas darbo vietas jaunimui;
- 2. apgailestauja, kad atšauktas 2014 m. liepos 11 d. Turine turėjęs vykti valstybių ir vyriausybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimas – 2013 m. liepą Berlyne ir 2013 m. lapkritį Paryžiuje surengtų aukščiausiojo lygio susitikimų tęsinys; pabrėžia, kad taip jauniems europiečiams siunčiamas netinkamas signalas;
- 3. pabrėžia, jog, atsižvelgiant į krizės pasekmes jaunimui, valstybės narės turi tvirčiau įsipareigoti ir tobulinti stebėseną, kad pagerėtų jaunimo padėtis; šiame kontekste ragina valstybes nares kelti jaunimo nedarbo klausimą per kitą neoficialų Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų (angl. EPSCO) tarybos posėdį, kuris liepos 17 ir 18 d. vyks Milane, ir, užuot darius pareiškimus, formuoti veiksmus ir politiką;

Teisėmis pagrįstas požiūris į užimtumą

- 4. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares vadovautis teisėmis pagrįstu požiūriu į jaunimą ir užimtumą; pabrėžia, kad itin didelės krizės metu neturėtų būti rizikuojama darbo jaunimui kokybe;
- 5. ragina valstybes nares užtikrinti, kad jaunimui būtų prieinamos kokybiškos darbo vietos, kuriose būtų gerbiamos jų teisės, įskaitant jų teisę į stabilumą ir saugumą dirbant darbą už tinkamą ir teisingą atlyginimą, kuris suteiktų socialinę apsaugą ir leistų gyventi saugiai, oriai ir savarankiškai;
- 6. pabrėžia, kad, kalbant apie galimybę gauti socialines išmokas, įskaitant sąlyginę galimybę gauti bedarbio išmoką, turi būti užkirstas kelias diskriminacijai dėl amžiaus; pabrėžia, kad nustatant mažesnį minimalų atlyginimą jaunuoliams neatsižvelgiant į darbo patirtį ar sugebėjimus ne tik kad nesiskaitoma su darbo rinkoje pažeidžiamiausiais asmenimis – tai ir akivaizdus diskriminacijos dėl amžiaus įrodymas;
- 7. primena, kad įgūdžių ugdymo politika turėtų būti laikoma ne tik priemone darbo rinkos

reikmėms patenkinti, bet ir būti dalis visapusiško požiūrio, kuriuo vadovaujantis būtų pripažįstama kompetencija, įgyta neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu, bei remiamas mokymosi visą gyvenimą politikos įgyvendinimas;

8. ragina Komisiją spręsti mažų garantijų darbo klausimą ir reguliuoti sutartinius susitarimus numatant pasiūlymą dėl ES direktyvos, kuri būtų skirta kovoti su darbo rinkos skaidymusi ir jaunimui nuo mažų garantijų dirbant apsaugoti;
9. ragina Komisiją nuodugniai įvertinti nenuoseklias ir kartais destruktivias kovas su krize priemonės ir liautis jas taikius; pabrėžia, kad viešo įsipareigojimo įgyvendinti Jaunimo užimtumo iniciatyvą nepakanka – būtina nedelsiant daryti daugiau; ragina Komisiją netaikyti siektino deficito reikalavimų tų sričių investicijoms, kuriomis siekiama jaunimo užimtumo, pvz., investicijoms į darbo vietų kūrimą, švietimą, mokymą ir tyrimus bei plėtrą, kadangi šios sritys itin svarbios norint ilgam laikui išbristi iš krizės, taip pat ES ekonomikai konsoliduoti einant konkurencingumo ir tvaraus produktyvumo keliu;
10. primena, kad sunkumai ieškant darbo būsto yra didžiulė problema jaunimui, nes būstas gali būti prielaida darbui susirasti ir atvirkščiai; primena, kad galimybė gauti būstą yra pagrindinė teisė;
11. ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kurių regionuose jaunimo nedarbas viršija 25 proc., ir parengti vienu metų pagalbos planą jaunimo nedarbo problemai spręsti sukuriant darbo vietų bent 10 proc. nukentėjusio jaunimo; pažymi, kad svarbų vaidmenį atlieka regioninė ir vietos užimtumo politika, ir ragina valstybes nares ir Komisiją skatinti geriausios praktikos mainus;
12. pabrėžia, kad judėjimo laisvė yra kertinė teisė; be to, pabrėžia, kad jaunimas taip pat turėtų turėti galimybę įsidarbinti savo bendruomenėje ir kad reikia dėti pastangas siekiant spręsti geografinių skirtumų Europoje klausimą jaunimo galimybių požiūriu; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų įgyvendinama politika ir priemonės, kuriomis jaunimas būtų skatinamas sugrįžti į savo kilmės šalį, – taip būtų sustabdytas protų nutekėjimas ir žmogiškojo kapitalo praradimas;
13. primena, kad jauni darbuotojai – ypač moterys ir migrantai – dažnai koncentruojasi tose užimtumo srityse, kur suteikiamos mažos garantijos: jie dirba darbą, kuris menkai apmokamas, terminuotas, o darbo ir stažučių vietos prastai apsaugotos; primena, kad ekonominės mažų garantijų darbo, su kuriuo susiduriama vis dažniau, ir vis didesnės lyčių nelygybės ES sąnaudos nemažos ir kad tai kelia grėsmę viešosioms socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros sistemoms bei pavojų Europos socialiniam modeliui;
14. primena, kad konstruktyvus socialinis dialogas padeda apsaugoti darbo vietas ir užimtumą; primena, kad tvirtos socialinės partnerystės – esminė ES darbo rinkos kompetencija ir kad jos turi atlikti svarbiausią vaidmenį į darbo rinką integruojant jaunus darbuotojus; ragina Komisiją paremti socialinių partnerių susitarimus;

Švietimas

15. ragina valstybes nares ne vien žodžiais įgyvendinti švietimo ir mokymų reformas, bet ir

spřesti galimybęs mokytis, investicijų ir kokybęs klausimus siekiant vykdyti ilgalaikę tvarią politiką; primena, kad nepaprastai svarbu spřesti perėjimo nuo vienokio švietimo ir mokymų būdo prie kitokio klausimą, įgyvendinti aktualias ir patrauklias mokymo programas, sukurti tvirtą ir gerai išvystytą orientavimo sistemą visiems studentams ir pripažinti neformaliu švietimu ir savišvieta pagrįstą kompetenciją; pabręžia, kad holistinis ir įtraukus požiūris į švietimą – esminis elementas visų vaikų ir jaunimo klausimui spřesti; pabręžia, kad pajamų saugumas ir pasitikėjimas darbo rinkos perspektyvomis – esminės prielaidos renkantis aukštąjį išsilavinimą ir kad tai daro pernelyg didelį poveikį jaunimui, kuriam labiau gresia atskirtis;

16. ragina valstybes nares imtis ryžtingų kovos su jaunimo nedarbu ir ankstyva atskirtimi priemonių, pirmiausia imantis prevencinių veiksmų, kad nebūtų anksti paliekamos mokyklos arba mokymų ir pameistrystės programos (pvz., taikant dvejopą švietimo sistemą arba kitokias ne mažiau veiksmingo pobūdžio sistemas);
17. pabręžia, jog NEET jaunimui skirtomis socialinėmis investicijomis būtų sumažinti dabartiniai ekonominiai nuostoliai, kuriuos lemia tai, kad jie neįsintegruoja į darbo rinką, ir kurie, Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Eurofound) skaičiavimu, siekia 153 mlrd. EUR arba 1,2 proc. ES BVP;

Iniciatyva „Jaunimo garantijos“, Jaunimo užimtumo iniciatyva ir stažuocių kokybės sistema

18. teigiamai vertina tai, kad iniciatyva „Jaunimo garantijos“ minima daugumoje konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų; tačiau ragina užtikrinti daugiau skaidrumo stebint įgyvendinimą ir ambicingiau spřesti klausimą dėl valstybių narių, kurios nerodo jokios pažangos šioje srityje;
19. ragina veiksmingai stebėti, kaip įgyvendinama iniciatyva „Jaunimo garantijos“, ir reguliariai skelbti apie valstybių narių pažangą arba jos nebuvimą; ragina Komisiją atidžiai stebėti iššūkius, įvardytus 2014 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose, susijusius su pasiūlymų kokybe, nepakankamai aktyvia parama NEET jaunimui, administracine valstybinių užimtumo tarnybų kompetencija ir neveiksmingu visų reikiamų partnerių įtraukimu; pabręžia, kad stebėseną turėtų apimti faktų nustatymo misijų procedūras, kurių metu būtų kalbamasi su vyriausybių, nacionalinių parlamentinių partijų ir nevyriausybinių organizacijų (NVO) atstovais;
20. pakartoja, kad yra įsipareigojęs atidžiai stebėti visų valstybių narių veiksmus, kad iniciatyva „Jaunimo garantijos“ būtų įgyvendinta, ir ragina jaunimo organizacijas nuolat informuoti Parlamentą apie savo atliekamą valstybių narių veiksmų analizę; ragina valstybes nares ir Komisiją įtraukti jaunimo suinteresuotąsias šalis į politikos formavimo procesą;
21. ragina valstybes nares siekti gerokai daugiau nei numatyta Tarybos 2014 m. kovo mėn. rekomendacijoje dėl stažuocių kokybės sistemos, suteikti stažuotojams aiškiai apibręžtas teises, kurios apimtų galimybę gauti socialinę apsaugą, raštiškas saistomas sutartis ir teisingą atlyginimą, siekiant užtikrinti, kad jaunimas, mėginantis patekti į darbo pasaulį, nebūtų diskriminuojamas;
22. pabręžia, kad Jaunimo užimtumo iniciatyva turėtų būti laikoma paskata visoms

valstybėms narėms naudoti Europos socialinio fondo (ESF) lėšas visapusiškiems projektams, susijusiems su jaunimu, ypač skurdu ir socialine įtrauktimi, finansuoti; ragina Komisiją stebėti, kaip su jaunimu susijusiems projektams naudojamos ESF lėšos; ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti organus Jaunimo užimtumo iniciatyvai įgyvendinti, įskaitant visą techninę pagalbą, kuri reikalinga projektams skubiai įvykdyti;

23. primena, kad du bendrieji strategijos jaunimo klausimais tikslai (sudaryti jaunimui lygias galimybes darbo rinkoje ir skatinti socialinę įtrauktį) toli gražu nepasiekti, ir ragina Komisiją ir valstybes nares suvokti, kad krizė daro nepaprastai didelį poveikį jaunimo dalyvavimui visuomenės gyvenime;

Investicijos ir makroekonominis aspektas

24. pabrėžia, kad net jei su pasiūla susijusios priemonės, pvz., įgūdžių ugdymas ir darbo rinkos reguliavimas, gali atlikti tam tikrą vaidmenį kovojant su jaunimo nedarbu, turėtų būti labiau atsižvelgiama į makroekonominis ir su paklausa susijusius veiksnius; primena, kad didesnės investicijos į jaunimą ir su jaunimu susijusias sritis turėtų būti laikomos investicijomis į Europos ateitį;
25. ragina valstybes nares investuoti į darbo vietų kūrimą, pirmiausia ateities sektoriuose, taip pat į ekologiškų darbo vietų kūrimą, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo užimtumui; pabrėžia, kad ši investicija turi būti laikoma svarbiausia Europos ateičiai;
26. ragina Komisiją parengti rekomendacijas dėl to, ar būtų ekonomiškai pagrįstas ES masto bedarbio pašalpos nustatymas atsižvelgiant į ankstesnį bedarbio darbo užmokestį; be to, ragina Komisiją įvertinti ES lygmens automatinio stabilizavimo priemones, kuriomis būtų neutralizuojami konkrečios šalies patiriami ekonominiai sukrėtimai;
27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių nacionaliniams parlamentams.